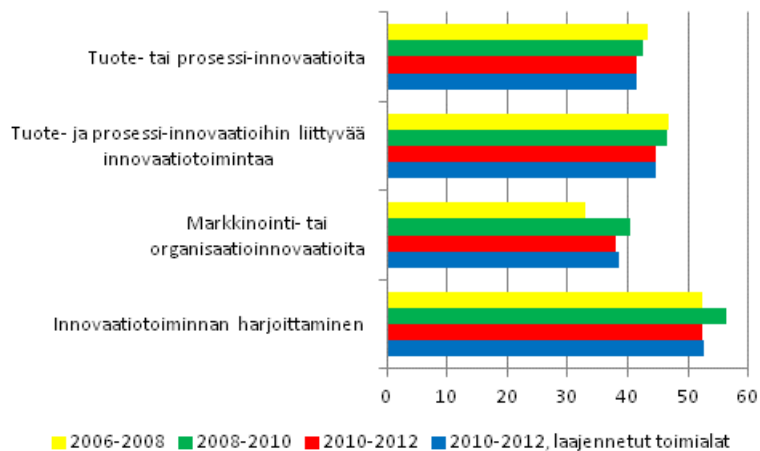

Innovaatiotoiminta 2012

Innovaatiotoiminnan yleisyys yrityksissä lähes ennallaan

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan yritykset ilmoittivat innovaatiotoimintaa vuosina 2010-2012 lähes yhtä yleisesti kuin ajanjaksoa edeltävinäkin vuosina. Tuote- ja prosessi-innovaatioihin liittyvää toimintaa oli harjoittanut noin 45 prosenttia tutkimuksen yrityksistä, kun edellisissä tutkimuksissa vuosilta 2006-2008 ja 2008-2010 vastaavat osuudet olivat 47 ja 46 prosenttia.

Innovaatiotoimintaa harjoittaneet 2006–2012, osuus yrityksistä

Teollisuudessa tuotteisiin ja prosesseihin liittyvä innovaatiotoiminta, kuten myös tuoteinnovaatioiden markkinoille tuominen, oli vuosina 2010-2012 yleisintä tietokoneiden ja elektronisten ja optisten tuotteiden valmistuksessa. Palveluissa innovaatiotoimintaa kuten yhtäläillä tuoteinnovaatioita ilmoitettiin yleisimmin televiestinnän toimialalla.

Organisaatioon tai markkinointiin liittyviä innovaatioita oli vuosina 2010-2012 ottanut käyttöönsä lähes 40 prosenttia yrityksistä niin teollisuudessa kuin palvelualoillakin.

Tutkimuksessa tiedusteltiin nyt ensimmäistä kertaa julkisista hankintasopimuksista ja hankintasopimusten toteuttamiseen liittyvistä innovaatiotoimista.

Lähes joka kolmas, 31 prosenttia, tutkimuksen yrityksistä ilmoitti yrityksellä olleen hankintasopimuksia vuosina 2010-2012 tuotteiden tuottamiseksi julkisen sektorin organisaatioille. Kaikkiaan 30 prosentilla yrityksistä oli hankintasopimuksia kotimaisten julkisen sektorin organisaatioiden kanssa, ja viidellä prosentilla hankintasopimuksia ulkomaisten julkisen sektorin organisaatioiden kanssa. Hankintasopimukset olivat yleisempiä suurten yritysten keskuudessa kuin pienillä yrityksillä.

Kuitenkin vain harvassa tapauksessa hankintasopimusten toteuttamiseen liittyi innovaatiotoimia. Pari prosenttia kaikista yrityksistä (kahdeksan prosenttia yrityksistä, joilla oli hankintasopimuksia) harjoitti innovaatiotoimintaa osana hankintasopimusta niin, että innovaatioita edellytettiin sopimuksessa. Viisi prosenttia yrityksistä (16 prosenttia sopimuksia omanneista) ilmoitti hankintasopimusten toteuttamiseen liittyneistä innovaatiotoimista, vaikka innovaatioita ei edellytetty sopimuksessa.

Tutkimus kattoi vähintään kymmenen henkilöä työllistävät yritykset teollisuudessa (ml. kaivostoiminta ja louhinta sekä sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto ja vesi- ja jätehuolto) ja eräillä palvelualoilla. Palvelualojen tilastointi laajeni tässä tutkimuksessa kattamaan myös neljä uutta toimialaa (59 Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto sekä äänitteiden ja musiikin kustantaminen, 60 Radio- ja televisiotoiminta, 72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen sekä 73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus).

Kokonaisuudessaan tutkimuksen tulokset julkaistaan kesäkuussa.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tuotteisiin ja prosesseihin liittyvän innovaatiotoiminnan yleisyys henkilöstön suuruusluokan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä	4
Liitetaulukko 2. Tuotteisiin ja prosesseihin liittyvän innovaatiotoiminnan yleisyys toimialan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä	4
Liitetaulukko 3. Markkinointi- ja organisaatioinnovaatioiden yleisyys henkilöstön suuruusluokan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä	6
Liitetaulukko 4. Markkinointi- ja organisaatioinnovaatioiden yleisyys toimialan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä	7
Liitetaulukko 5. Julkiset hankinnat ja innovaatiot 2010-2012, osuus yrityksistä	8
Laatuseloste: Innovaatiotoiminta 2012.....	9

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Tuotteisiin ja prosesseihin liittyvän innovaatiotoiminnan yleisyys henkilöstön suuruusluokan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä

Toimiala	Henkilöstön suuruusluokka	Tuote-innovaatioita (tavarat ja palvelut)	Prosessi-innovaatioita	Tuote- tai prosessi-innovaatioita	Innovaatio-projekteja	Innovaatio-toimintaa	Kaikkia osatekijöitä
		%	%	%	%	%	%
Kaikki toimialat	10–49	26,5	26,0	37,0	22,9	40,0	11,3
	50–249	41,0	36,5	52,8	38,6	56,8	19,8
	250–	64,4	54,9	70,1	62,4	72,5	46,3
	Yhteensä	31,0	29,3	41,5	27,7	44,6	14,6
Teollisuus	10–49	28,2	30,5	41,4	27,1	44,6	13,3
	50–249	43,0	37,2	55,1	43,7	59,2	22,0
	250–	79,1	68,2	82,5	78,7	86,1	62,5
	Yhteensä	34,3	34,0	46,8	33,6	50,1	18,0
Palvelut	10–49	25,2	22,6	33,8	19,8	36,6	9,9
	50–249	38,4	35,5	49,9	32,0	53,7	16,9
	250–	49,3	41,2	57,4	45,6	58,5	29,6
	Yhteensä	28,1	25,3	37,2	22,7	40,1	11,7

Liitetaulukko 2. Tuotteisiin ja prosesseihin liittyvän innovaatiotoiminnan yleisyys toimialan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä

Toimiala	Tuote-innovaatioita (tavarat ja palvelut)	Prosessi-innovaatioita	Tuote- tai prosessi-innovaatioita	Innovaatio-projekteja	Innovaatio-toimintaa	Kaikkia osatekijöitä
	%	%	%	%	%	%
Kaivostoiminta ja louhinta	11,2	25,1	26,7	16,5	26,7	9,6
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus	44,4	38,5	50,6	35,6	50,6	26,8
Tekstiilien valmistus	20,8	17,7	28,5	17,7	28,5	10,0
Vaatteiden valmistus	57,8	12,8	57,8	21,8	57,8	12,8
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	40,0	20,0	40,0	40,0	40,0	20,0
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus	29,2	35,8	43,5	32,8	45,9	19,3
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	33,2	37,3	47,0	40,8	50,7	23,5
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	18,7	37,0	40,3	25,4	42,1	9,0
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	55,7	45,3	67,9	60,1	72,7	33,2
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	51,3	43,6	65,8	43,8	67,7	24,7
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	27,1	27,3	38,6	27,0	43,8	11,6
Metallien jalostus	38,9	30,6	49,6	42,0	51,5	19,9
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	23,5	32,5	40,1	29,8	44,2	14,0
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	72,5	43,3	77,2	64,6	78,7	35,4
Sähkölaitteiden valmistus	45,2	39,0	53,7	42,2	54,4	27,4

Toimiala	Tuote- innovaatioita (tavarat ja palvelut)	Prosessi- innovaatioita	Tuote- tai prosessi- innovaatioita	Innovaatio- projekteja	Innovaatio- toimintaa	Kaikkia osatekijöitä
	%	%	%	%	%	%
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	45,7	40,7	58,4	42,6	64,4	21,6
Moottoriajoneuvojen, perä- ja puoliperävaunujen valmistus	42,0	32,0	54,3	39,5	59,3	19,8
Muiden kulkuneuvojen valmistus	50,7	23,2	52,5	37,8	67,4	8,6
Huonekalujen valmistus	31,4	25,9	37,6	17,2	41,7	11,6
Muu valmistus	55,3	34,2	55,3	41,1	57,6	26,0
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	18,8	30,2	35,9	24,5	42,3	9,9
Sähkö-, kaas- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	12,4	22,9	29,2	15,1	32,9	4,0
Veden otto, puhdistus ja jakelu	28,4	28,4	36,4	12,5	36,4	12,5
Viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto	14,8	24,2	25,6	16,8	27,1	8,5
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvot ja -pyörät)	29,1	23,6	39,0	20,0	41,0	10,1
Kuljetus ja varastointi	8,5	15,4	17,1	8,6	19,5	3,3
Posti- ja kuriiritoiminta	5,4	19,6	23,0	2,0	23,0	2,0
Kustannustoiminta	46,3	30,7	48,1	29,6	51,0	18,3
Ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	28,1	31,7	33,3	13,9	35,0	10,6
Radio- ja televisiotoiminta	40,0	40,0	40,0	27,7	40,0	27,7
Televiestintä	67,3	32,4	67,3	50,5	75,4	26,0
Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	56,6	42,1	65,4	49,5	69,9	30,6
Tietopalvelutoiminta	27,0	37,4	43,1	47,4	54,5	16,5
Rahoituspalvelut	24,7	22,6	31,5	13,0	31,5	9,8
Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutus toiminta	26,9	28,8	35,0	34,8	38,9	16,6
Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	48,8	42,9	60,2	22,7	60,2	12,7
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	32,8	29,2	44,8	33,5	49,8	13,8
Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	49,8	30,6	49,8	47,2	60,6	17,1
Mainostoiminta ja markkinatutkimus	30,6	29,5	40,5	21,9	42,7	13,1
Kaikki toimialat yhteensä	31,0	29,3	41,5	27,7	44,6	14,6
Teollisuus yhteensä	34,3	34,0	46,8	33,6	50,1	18,0
Palvelut yhteensä	28,1	25,3	37,2	22,7	40,1	11,7

Liitetaulukko 3. Markkinointi- ja organisaatioinnovaatioiden yleisyys henkilöstön suuruusluokan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä

Toimiala	Henkilöstön suuruusluokka	Organisaatioinnovaatioita	Markkinointiinnovaatioita	Markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita	Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita	Innovaatio-toimintaa, laaja määritelmä	Kaikkia osatekijöitä
		%	%	%	%	%	%
Kaikki toimialat	10-49	25,5	23,8	34,2	46,4	48,1	6,0
	50-249	40,0	33,1	48,7	62,3	65,0	11,5
	250-	58,6	45,9	64,6	76,8	77,8	30,3
	Yhteensä	29,7	26,5	38,4	50,8	52,6	8,2
Teollisuus	10-49	22,4	22,5	32,2	48,3	50,5	6,1
	50-249	38,2	32,4	48,5	64,6	67,4	11,7
	250-	70,5	54,2	77,0	89,5	90,8	40,9
	Yhteensä	28,6	26,5	38,3	54,2	56,5	9,2
Palvelut	10-49	27,7	24,7	35,7	45,0	46,3	5,9
	50-249	42,2	34,0	48,9	59,3	61,8	11,2
	250-	46,3	37,3	51,9	63,8	64,4	19,5
	Yhteensä	30,7	26,6	38,4	47,9	49,4	7,3

Liitetaulukko 4. Markkinointi- ja organisaatioinnovaatioiden yleisyys toimialan mukaan 2010-2012, osuus yrityksistä

Toimiala	Organisaatioinnovaatioita	Markkinointiinnovaatioita	Markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita	Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatioinnovaatioita	Innovaatio-toimintaa, laaja määritelmä	Kaikkia osatekijöitä
	%	%	%	%	%	%
Kaivostoiminta ja louhinta	5,9	6,3	9,5	28,7	28,7	2,7
Elintarvikkeiden ja juomien valmistus	23,4	30,3	37,4	54,5	54,5	13,7
Tekstiilien valmistus	18,3	39,2	44,5	44,5	44,5	10,0
Vaatteiden valmistus	24,3	60,2	60,2	69,2	69,2	12,8
Nahan ja nahkatuotteiden valmistus	20,0	20,0	20,0	40,0	40,0	20,0
Sahatavaran sekä puu- ja korkkituotteiden valmistus	28,3	28,0	39,7	49,8	51,7	10,0
Paperin, paperi- ja kartonkituotteiden valmistus	54,9	31,7	54,9	61,7	63,5	18,0
Painaminen ja tallenteiden jäljentäminen	31,7	16,0	34,9	54,2	55,9	0,0
Kemikaalien ja kemiallisten tuotteiden valmistus	39,1	30,9	46,4	73,9	77,8	15,1
Kumi- ja muovituotteiden valmistus	32,6	27,3	43,1	73,6	75,5	9,0
Muiden ei-metallisten mineraalituotteiden valmistus	19,1	18,1	28,0	42,7	47,9	5,4
Metallien jalostus	24,0	16,9	32,5	53,5	53,5	3,5
Metallituotteiden valmistus (pl. koneet ja laitteet)	22,6	18,7	30,2	47,2	49,7	5,6
Tietokoneiden sekä elektronisten ja optisten tuotteiden valmistus	61,4	56,7	72,4	85,8	85,8	22,0
Sähkölaitteiden valmistus	42,8	42,9	52,8	59,7	60,4	21,4
Muiden koneiden ja laitteiden valmistus	34,7	32,4	46,3	63,5	68,3	13,9
Moottoriajoneuvojen, perä- ja puoliperävaunujen valmistus	16,1	17,3	24,8	56,8	61,8	8,6
Muiden kulkuneuvojen valmistus	18,8	39,8	43,9	52,5	67,4	6,5
Huonekalujen valmistus	34,0	24,1	36,2	41,7	45,7	10,9
Muu valmistus	16,5	37,5	43,5	57,6	57,6	5,9
Koneiden ja laitteiden korjaus, huolto ja asennus	26,7	33,1	42,4	53,9	55,1	4,0
Sähkö-, kaasua- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta	27,6	14,3	29,1	44,3	45,0	1,3
Veden otto, puhdistus ja jakelu	20,5	20,5	20,5	36,4	36,4	12,5
Viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto	25,8	7,6	28,1	41,5	42,9	1,4
Tukkukauppa (pl. moottoriajoneuvot ja -pyörät)	32,0	32,7	42,7	51,2	51,6	4,9
Kuljetus ja varastointi	14,9	10,4	17,9	24,4	26,2	1,5
Posti- ja kuriiritoiminta	11,0	7,7	16,6	34,2	34,2	2,0
Kustannustoiminta	41,2	36,5	47,4	58,3	61,1	12,9
Ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen	8,6	24,4	24,4	40,3	40,3	5,3
Radio- ja televisiotoiminta	27,7	60,0	60,0	60,0	60,0	27,7

Toimiala	Organisaatio- innovaatioita	Markkinointi- innovaatioita	Markkinointi- tai organisaatio- innovaatioita	Tuote-, prosessi-, markkinointi- tai organisaatio- innovaatioita	Innovaatio- toimintaa, laaja määritelmä	Kaikkia osatekijöitä
	%	%	%	%	%	%
Televiestintä	42,3	45,9	61,6	79,4	79,4	13,9
Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta	47,0	43,5	61,9	75,6	76,8	19,1
Tietopalvelutoiminta	43,1	38,4	54,5	60,2	71,6	16,5
Rahoituspalvelut	32,4	20,4	38,3	43,9	43,9	3,5
Vakuutus-, jälleenvakuutus- ja eläkevakuutustoiminta	41,5	26,7	45,3	53,5	57,3	14,2
Rahoitusta ja vakuuttamista palveleva toiminta	45,3	40,6	54,7	75,5	75,5	8,0
Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi	38,7	27,2	42,2	55,4	58,3	11,5
Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen	38,9	30,6	54,4	63,2	74,1	8,3
Mainostoiminta ja markkinatutkimus	41,6	33,9	47,0	56,9	56,9	13,1
Kaikki toimialat yhteensä	29,7	26,5	38,4	50,8	52,6	8,2
Teollisuus yhteensä	28,6	26,5	38,3	54,2	56,5	9,2
Palvelut yhteensä	30,7	26,6	38,4	47,9	49,4	7,3

Liitetäulukko 5. Julkiset hankinnat ja innovaatiot 2010-2012, osuus yrityksistä

Toimiala	Henkilöstön suuruusluokka	Hankinta- sopimuksia	Hankinta- sopimuksia tuotteiden tuottamiseksi kotimaisille julkisen sektorin organisaatioille	Hankinta- sopimuksia tuotteiden tuottamiseksi ulkomaisille julkisen sektorin organisaatioille	Innovaatio- toimintaa, innovaatioita edellytettiin hankinta- sopimuksessa	Innovaatio- toimintaa, innovaatioita ei edellytetty hankinta- sopimuksessa
		%	%	%	%	%
Kaikki toimialat	10-49	29,5	28,8	4,4	1,9	4,0
	50-249	32,4	31,8	6,2	3,1	5,9
	250-	48,3	47,7	15,2	7,7	14,6
	Yhteensä	30,9	30,2	5,3	2,4	4,9
Teollisuus	10-49	24,2	23,9	4,0	1,8	2,3
	50-249	26,9	26,1	7,2	2,0	4,5
	250-	43,4	42,3	21,7	7,9	15,2
	Yhteensä	25,9	25,4	5,7	2,1	3,5
Palvelut	10-49	33,4	32,3	4,7	2,0	5,3
	50-249	39,4	39,0	4,9	4,5	7,7
	250-	53,3	53,3	8,5	7,6	14,0
	Yhteensä	35,1	34,2	4,9	2,6	6,0

Laatuseloste: Innovaatiotoiminta 2012

1. Tilastotietojen relevanssi

1.1 Tilaston tietosisältö ja käyttötarkoitus

Tilasto sisältää tietoja tuote- ja prosessi-innovaatioihin liittyvän innovaatiotoiminnan yleisyydestä yrityksissä ja ko. innovaatiotoiminnan luonteesta (kuten innovaatioyhteistyö ja innovaatiotoiminnan tietolähteet) sekä tietoja markkinointi- ja organisaatioinnovaatioiden käyttöönoton yleisyydestä. Innovaatiotoiminnan laajuutta ja luonnetta kuvataan muun muassa yritysten suuruusluokan ja toimialan mukaan. Tiedot on kerätty vähintään kymmenen henkilöä työllistäviltä yrityksiltä.

Innovaatiotutkimus 2012 on osa Eurostatin koordinoimaa EU:n jäsenmaiden yhteishanketta Community Innovation Survey (CIS2012).

Tietoja käyttävät muun muassa viranomaiset ja tutkijat niin innovaatiotoiminnan laajuuden ja luonteen analysoinnissa kuin innovaatiopolitiikan taustamateriaalina. Tietoja käytetään sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

1.2 Keskeiset käsitteet, käytetyt luokitukset, tiedonantajat sekä tietojen kerääjä

Innovaatiotutkimuksen keskeisiä käsitteitä ovat innovaatio ja innovaatiotoiminta. Innovaatio on yrityksen markkinoille tuoma uusi tai olennaisesti parannettu tuote (tavara tai palvelu). Innovaatioita ovat myös yrityksen käyttöönottamit uudet tai olennaisesti parannetut prosessit, kuten tuotantomenetelmät, logistiikkajärjestelmät ja jakelumenetelmät. Innovaatiotoiminnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä, jotka tuottavat tai joiden tavoitteena on tuottaa uusia tai parannettuja tuotteita tai prosesseja eli innovaatioita. Innovaatiotoimintaa harjoittaneiksi yrityksiksi on laskettu innovaatioita tehneiden yritysten lisäksi ne, joilla on ollut innovaatioiden kehittämiseen tähtäviä, joko edelleen tarkastelujakson jälkeen jatkuneita tai jo tarkastelujaksolla keskeytyneitä projekteja.

Innovaatiotutkimuksen innovaatiokäsite on laajennettu kattamaan tuote- ja prosessi-innovaatioiden lisäksi myös markkinointi- ja organisaatioinnovaatiot. Niillä tarkoitetaan yrityksen käyttöönottamia uusia markkinointi- ja organisatorisia menetelmiä, joita yritys ei ole aiemmin käyttänyt tai jotka olennaisesti eroavat yrityksen aiemmin käyttämistä menetelmistä. Organisaatioinnovaatio on uuden organisatorisen menetelmän käyttöönotto yrityksen liiketoimintakäytännöissä (ml. tiedonhallinta), työorganisaatiossa tai ulkoisissa suhteissa. Markkinointi-innovaatio taas edellyttää olennaisia muutoksia tuotteen muotoilussa (design) tai pakkauksessa, tuotesijoittelussa, myyntityöstämisessä tai hinnoittelussa.

Tilastossa tarkastellaan tuote- ja prosessi-innovaatioihin liittyvän innovaatiotoiminnan harjoittamisen lisäksi näin ollen myös laajan määritelmän mukaista innovaatiotoimintaa harjoittaneiden yritysten osuutta. Tähän lasketaan mukaan yritykset, jotka ovat tarkasteluajanjakson aikana eli viimeksi kuluneen kolmen vuoden aikana tuoneet markkinoille tuoteinnovaation tai jotka ovat ottaneet käyttöönsä prosessi-innovaation tai joilla on ollut näihin tähtäviä toimintaa tai jotka ovat ottaneet käyttöönsä organisaatio- tai markkinointi-innovaation tai -innovaatioita.

Keskeiset käsitteet perustuvat OECD:n ja Eurostatin määritelmiin.

Toimialajaottelu perustuu Tilastokeskuksen luokitukseen Toimialaluokitus TOL 2008 (Tilastokeskus, Käsikirjoja 4, Helsinki 2008).

Innovaatiotutkimuksen kohteena on aina kolmen vuoden ajanjakso; tutkimuksen kvalitatiiviset tiedot kerätään kattaen koko kolmen vuoden periodi, mutta tutkimuksen kvantitatiiviset tiedot (kuten tuoteinnovaatioiden liikevaihto-osuus) kysytään ainoastaan periodin viimeisimmältä vuodelta eli tutkimuksen tilastovuodelta. Nyt tutkimuksen kohteena oli yritysten innovaatiotoiminta vuosina 2010–2012.

Tilastoyksikkö on yritys, joissakin tapauksissa konserni tai konsernin Suomessa toimiva osa. Tietojen kerääjä on Tilastokeskus.

1.3 Lait ja asetukset

Tilaston tuotanto perustuu tilastolakiin (280/2004). Euroopan Unionin asetukset edellyttävät osaltaan kyseessä olevien tietojen keruuta (Euroopan parlamentin ja neuvoston päätös (N:o 1608/2003/EY) ja komission asetus (N:o 995/2012)).

2. Tilastotutkimuksen menetelmäkuvaus

Tutkimuksen perusjoukko oli vähintään kymmenen henkilön yritykset seuraavilta toimialoilta (Toimialaluokitus TOL 2008):

- Kaivostoiminta ja louhinta (B 05–09)
- Teollisuus (C 10–33)
- Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto, jäähdytysliiketoiminta (D 35)
- Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto ja muu ympäristön puhtaanapito (E 36–39)
- Tukkukauppa, pl. moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien kauppa (46)
- Kuljetus ja varastointi (H 49–53)
- Kustannustoiminta (58)
- Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen (59)
- Radio- ja televisiotoiminta (60)
- Televiestintä (61)
- Ohjelmistot, konsultointi ja siihen liittyvä toiminta (62)
- Tietopalvelutoiminta (63)
- Rahoitus- ja vakuutustoiminta (64–66)
- Arkkitehti- ja insinööripalvelut; tekninen testaus ja analysointi (71)
- Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen (72)
- Mainostoiminta ja markkinatutkimus (73).

Otantakehikkona käytettiin Tilastokeskuksen yritysrekisteriin perustuvaa tietokantaa. Tutkimukseen sisällytettiin kaikki otantakehikon vähintään 250 henkilöä työllistävät yritykset. Alle 250 henkilön yrityksistä tehtiin ositettu yksinkertainen satunnaisotanta, jonka ositteina olivat yrityksen henkilöstön suuruusluokka ja toimiala.

Tutkimuksen tiedot kerättiin Eurostatin kehittämän mallin mukaan laaditulla lomakkeella. Pääasiallisin tietojen toimitustapa oli sähköinen lomake, jonka lisäksi yritysten oli mahdollista antaa vastauksensa myös paperilomakkeella. Kyselyn vastausprosentti oli 74.

Tietoja tarkistettiin ja korjattiin pyytämällä lisätietoja yrityksistä ja vertaamalla aineistoa yritysten tutkimus- ja kehittämistoimintatilastoon sekä Tilastokeskuksen muihin yritystilastoihin.

Kyselyn tiedot korotettiin otososion osalta perusjoukon tasolle otoskehikon yritysten lukumäärän ja vastanneiden yritysten lukumäärän suhteella. Konsernien sekä yritysten, joiden osuus toimialan vastanneiden liikevaihdosta oli yli puolet, kerroin sai arvon yksi.

3. Tietojen oikeellisuus ja tarkkuus

Innovaatio ja innovaatiotoiminta on mahdollista määritellä vain yleisellä tasolla. Koska innovaatiotutkimus perustuu yrityksen omaan tulkintaan annetuista määritelmistä, otantavirheen ohella mittausvirheen mahdollisuus on olemassa. Mahdollisen mittausvirheen laajuudesta ei kuitenkaan voida antaa tarkkaa arviota.

4. Julkaistujen tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tutkimuksen tulokset valmistuivat EU-regulaation määräajassa.

5. Tietojen saatavuus ja läpinäkyvyys/selkeys

Tutkimuksen tulokset julkaistaan Tilastokeskuksen internetsivuilla; ennakkojulkistus (sisältäen keskeiset tiedot innovaatiotoiminnan yleisyydestä) maaliskuussa 2014, laajempi julkaiseminen (kaikki tulokset) alkukesällä 2014. Lisäksi Eurostat julkaisee kansainvälisiä vertailuja.

6. Tilastojen vertailukelpoisuus

Tutkimuksen tiedot eivät kaikilta osin ole sellaisenaan suoraan vertailukelpoisia kaikkien aiempien innovaatiotutkimusten tulosten kanssa. Keskeisinä syinä tähän ovat toimialaluokituksen ja tutkimuksen toimialakattavuuden muuttuminen ajassa sekä kysymyksenasetteluihin tehdyt muutokset ja tarkennukset.

Kyselyssä oli seuraavia muutoksia aiempiin kyselyihin verrattuna:

- uusi taustakysymys liittyen maantieteellisiin markkinoihin, joilla yritys myy tuotteitaan,
- rakennusten lisääminen koneiden, laitteiden ja ohjelmistojen hankintaan liittyviin innovaatiotoimiin,
- innovaatiomenojen tiedustelu koskien kaikkia innovaatiotoimia sekä innovaatiotoiminnan kokonaismenot,
- asiakkaiden jaottelu yksityisen sektorin ja julkisen sektorin asiakkaisiin innovaatiotoiminnan tietolähteissä ja yhteistyössä,
- uusi kysymys liittyen tuote- ja prosessi-innovaatioiden suojaamiseen ja eri suojauskeinojen tehokkuuteen kilpailukyvyyn edistämässä ja ylläpitämässä sekä
- uusi kysymys liittyen julkisiin hankintoihin ja näihin liittyneisiin innovaatiotoimiin.

Tutkimusta laajennettiin aiemmista vuosista toimialoille 59 Elokuva-, video- ja televisio-ohjelmatuotanto, äänitteiden ja musiikin kustantaminen, 60 Radio- ja televisiotoiminta, 72 Tieteellinen tutkimus ja kehittäminen sekä 73 Mainostoiminta ja markkinatutkimus.

7. Selkeys ja eheys/yhtenäisyys

Käytetyt määritelmät ja rajaukset kuvataan tilastotietojen ohessa ja näillä internetsivuilla.

Lisätietoja

Mervi Niemi 09 1734 3263
Vastaava tilastojohtaja:
Hannele Orjala
tiede.teknologia@tilastokeskus.fi
www.tilastokeskus.fi
Lähde: Innovaatiotoiminta 2012, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 09 1734 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1797-4380 (pdf)